

# ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre ..... 8 K  
Fél évre ..... 4 „  
Negyed évre ..... 2 „  
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

**OSZESZLY M. VICTOR.**

Laptulajdonos és kiadó:

**BALKÁNYI ERNŐ.**

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

**MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.**

A nyitlér sora egy korona.

## Feltámadás.

Alsólendva, 1912. április 6.

Ünnepet ül ma a keresztény világ. A világ megváltója, az erőszakkal elnémított Igazság kikelt a sírból, hogy elfoglalja az őt megillető helyet a mennyben és az emberi szívekben. És e perctől kezdve él az emberi szívekben a hit, a remény és a bizalom.

Csüggedő lélekkel valljuk be, hogy a mi szívünkben már lankadoz a hit, a bizalom virága. Karácsonyi ünnepi számunkban e helyről harsogtuk el riadóinkat; vezető cikkünkben feltártuk a helyzetet. Itt a határszélén nemcsak nem halad a magyarság ügye, de sőt stagnál, visszafejlődik. Mint ismerői minden sebnek, elmondottuk véleményünket, hogy mi módon lehetne segíteni e bajokon. Segítségül hívtuk a hazafias megyei sajtót, a magát hazafiasnak valló megyei társadalmat, segítségül hívtuk megyénk közművelődési egyesületét.

És mi az eredmény?  
Semmi.

Számunkra a karácsony nem volt újjászületés, a husvét nem feltámadás. A tulipánkorszak hazafias fellobbanása nem támad fel újra. Sajnos, számunkra nincs feltámadás, számunkra nincs vidám tavasz.

Évek óta sürgetjük a közművelődési egyesület intenzívebb működését. Gondos, könyörögünk, követeltük, hogy kordoskodjanak hazafias irányzatú vend. kalendáriumokról, melyeknek segítségével kiszorít-

hatnánk a vallásosság örve alatt terjesztett Cirill-naptárakat.

Hire-hamva sincs a naptárnak. De még arról sem tudunk, hogy gondolkoznának felette az illetékesek. Mert ha ezt megtennék, nagy hűhóval iratnák meg az újságokkal, hogy ime, gondolkozunk ám már!

Felvetettünk egy-két eszmét, a taggyűlés módzatairól. Többek között azt is indítványoztuk, hogy bizzanak megvala kit, hogy tartson az elmaradott göcseji nép ismereteinek fejlesztésére s vend ajku polgártársaink magyarosítására, művelésére vetített képekkel előadást. A közművelődési egyesület alszik! Ez az álom azonban nemcsak ösztöl tavaszi tart, hanem tavasztól őszig is. Ilyenformán ne csodálja senki, ha a munkára nem jut idő. És mi itt a határszélén dühöngünk tehetetlenségünk érzetén, mikor ott látjuk minden házban a Ciril-kalendáriumot s a laibachi „szent“ iratokat. Mi egyedül gyengék vagyunk e százkaru ellenség megfékezésére. Segítségért kiáltunk. Szándékosan irtnak róla ép karácsonyi számunkban, ezzel is mintegy kifejezte ama nagy fontosságot, melyet a dolognak tulajdonítunk. Itt vagyunk azóta immár a negyedik hónapban s Deák, Fesetich és a többi nagyok vármegyéje, a „hazafias“ magyar társadalom a fülét sem billenti. Bizony a mi megyénk csak a szájával magyar, tetteivel nem.

Ahogy nem üzünk személyi kultuszt, épugy nem támadunk személyeket. Nem keressük, ki a hibás. Hibás itt minden

tényező. Hanyagság, indolencia mindenütt. Véleményünket kimondottuk nyíltan. Ha a karácsonyi szép kérésünk nem szülte meg a messiást, tán e husvét — megvalljuk — elkeseredett cikkünk felpezsdíti egyik-másik hazafinak elpeshedt szítya vérét.

Igazán sajnáljuk, hogy a husvétit szent ünnepek alkalmával ily keserű hangon kell írunk. De — ismétljük — feltámadásról, a mi igazunk, a mi eszménk diadaláról nem írhatunk.

## A közbirtokosság közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Az alsólendvai közbirtokosság vasárnap, március 31-én a város ház tanácsstermében, a tagok élénk részvétele mellett tartotta ezidei tavaszi közgyűlést Filkor Márton dr. elnöklésével. Filkor Márton dr. konstatálván a határozatképességet, üdvözölte a megjelent tagokat s a gyűlést megnyitotta. Egyuttal felkérte Mattyasovszky Vince számvizsgálót jelentésének megtételeire.

Mattyasovszky Vince bővebb indoklással részletesen előadott beszámolója keretében jelentette, hogy az 1911 évi számadásokat nemcsak alaposan és a szükséges módon megvizsgálta és egyeztetette, hanem a közbirtokossági jegyző távolléte miatt a számadások zárlatát is ő végezte, mely munkája közben kielégítőleg tapasztalta, hogy Varga Ferenc pénztáros a fel-

## Havas történet.

Írta: BUDAVÁRY LÁSZLÓ.

Torgya Vaszil erdőkerülő volt. Huszonkét éves, tagbaszakadt legény. Se apja, se anyja, azaz hogy egyiket sem ismerte. Amolyan kitétt gyermek volt, akit a gazdája kegyelemből, az Isten nevében vette csak magához. Nevet adott neki, fölnevelte s mikor a fiu már felseperedett, munkába fogta, megtette erdőkerülőnek. Puskát adott a vállára, tarisznyát akasztott a nyakába, megmutatta neki csak egy hegytetőről, hogy meddig terjed az ő havasi birodalma s aztán kurtán meghagyta neki, hogy vigyázzon az erdejére, ne hiányozzék abból egyetlen szál fa sem, a vadakat idegen ne löje s ha valakit tetten ér, fusse le irtalmatlanul.

Mert hát nagy ur volt a Vaszil gazdája. Nem gróf, nem báró ugyan, még csak nem is aféle nadrágos hivatalnok-ember, hanem ezeknél is hatalmasabb valakit tisztelték benne a szegény oláh parasztok. „Havas fejedelem“ volt az ő neve. A másik nevét nem is tudták, nem mondta senkinek. De rettegett tőle minden ember, akinek dolga akadt vele. Aki még nem akart remegni, az elrülte. Iszonyu goromba volt mindenkihez. Elvakultta tette mérhetetlen vagyona, megszámlálhatatlan pénze. Barmainak se szeri, se száma. Oriási karámkokban tanyáztak ezek, maga azonban csak egyszerű, rongyos szalmatető favigkóban lakott. Felesége, gyermekei meghaltak s ez még jobban elfásította szívét. Cselédei, béresei, a juhá-

szok, kanászok rakásra szökdöstek tőle, nem állhatták a természetét három napig sem. Csofalatosképpen Vaszil oly hosszú időn át kitarított mellette. Hűséges kutyája volt a nyegle parasztnábobnak, aki vele is épp oly kíméletlenül bánt, mint más szolgájával. De a fiu türt, türt, nem szólt, ha verte; nem szólt, ha éhezett; nem panaszkodott soha semmiért, de vakon engedelmeskedett s a gazdája minden parancsát megjegyzés nélkül teljesítette. Igaz, hogy néha fellázadt benne is a megláncolt ember, bántotta az, hogy ily okatlan állati szolgaságban tölti napjait, elkésértette az örökös lófás-futás, sokszor meggyötörte az éhség, melyet vándor-utjában kellett igen sokszor kiállania és a kék foltok, melyeket a gazdája vert testére ökörborból font szíjas korbácsával, napokon át sajtogtak. De ezekkel csak pillanatokig törődött. Aztán elfeledte. Sokszor ment el hazulról azzal az elhatározással, hogy ott hagyja nevelőatyját, a büszke „havasi fejedelem“ s nem tér vissza hozzá, de aztán estefélre rendszeren azon kapta magát, hogy újra csak a gazdája portáján van. Visszavitté mindig a kutyahűség. Leheveredett gazdája lábaihoz, mint egy alázatós ebs józüten aludt reggelig. Ilyenkor volt csak boldog. Sanyaru életét elfeledteték vele az édes, káprázatos álmok, amelyek urat és szegényt egyformán elvezetnek abba a bűvös birodalomba, amelyben az emberi jogokat és a jöltét gyönyörűségeit mindenki egyforma mértékben élvezheti. De kár, hogy az álom olyan rövid ideig tart!

Egyszer aztán nagy dolog történt. A „havasi fejedelem“ megbetegedett. Az összesereglett javas-

asszonyok tücsköt-bogarat összehordtak neki, mindenféle füvet, virágot főztek, kutyvasztottak számára, amelyekért ő mesés árakat fizetett, de rendszeren még rosszabbul lett tőlük. Senkisémet hitt már a felgyógyulásában. Pedig a havasok kiskirálya nagyon ragaszkodott az éléhez. Hiszen még csak ötven éves volt, nem volt még egyetlen ősz hajszála sem s éppen csak néhány héttel ezelőtt szemelte ki magának feleségül a hardangai pópa leányát. Bolondság lenne meghalni ilyenkor boldog vőlegénykorban. Nem is akart még ettől a napsugaras élettől megválni, ahol őtöle rettegett mindenki. Odaát, a másvilágban ki tudja, hogy lesz? A szegény Vaszil mindent elkövetett, hogy megmentse gazdáját. Ápolta, gondozta, nem kímélte magát, fáradt, lótotott futott mindenfelé, ahonnan segítséget remélt. Elfelejtette a hosszú évek szenvedéseit, el a sok verést, éheztetést, keserves nyomorúságát, beteg gazdájában nevelőatyját, megmentőjét látta, akinek életét köszönheti. Igaz, hogy többet nem is köszönhetett egy nyomorult életnél, de hát ezrt is hálás volt szegény.

Egy reggel arra ébredt, hogy gazdája kiáltja a nevét. Lassan odakusztott a medvebörhöz, a melyen a parasztnábob nyögött s rátette a kezét szeliden annak homlokára.

— Köszönöm, fiam! De jó hideg a kezéd! — nyögte a beteg. Ez volt Vaszilhoz az első szép szava tizenöt év óta, mióta idekerült.

— Mi kell uram? — kérdezte a fiu élrezenyülve.

Az nem szólt semmit, csak nyögött, jajgatott keservesen. Iszonyu láz gyötörte. A szája habzott,

adatát mindenkor pontosan és lelkiismeretes teljesítette Mattyasovszky azután kifogásolta a számadás zárlatában feltüntetett 2449 K 99 f hátralékot, melyet különben a hiányos rendszer terhére ír. Ajánlja, hogy a jövőben a hátralékosokkal szemben szigorubban járjanak el, hogy a hátralékok szaporodása megszűnjék.

A múlt évi számadás főbb vonásokban a következő: Az 1910. évi maradvány volt 4140 K 74 fillér, az 1911. évben befolyt 9808 korona 43 fillér, összes bevétel 13949 kor. 17 fillér; kiadás 9499 K 35 f, tiszta maradvány 4449 kor. 82 fillér, mely összeg takarékpénztárban kezeltetik. Ezenkívül vagyonként szerepel a 2449 kor. 99 fillért kitevő hátralék is.

Az 1912. évi költségvetést a következőleg állapította meg a közgyűlés: Az 1911. évi maradvánnyal együtt bevétel 11413 kor. 50 fillér, kiadás 8029 korona, így a várható maradvány 3384 kor. 50 fill.

Ezután a közgyűlés határozatilag kimondta, hogy az erdei jövedelemből jogonként 20 korona osztalék fizetettik ki.

Végül a régi tisztikar lemondása és az új tisztikar megválasztása következett. Elnöknek megválasztották Teke Dénest, helyettes elnöknek Koutnyek Ferencet, jegyzőnek Bodó Istvánt, pénztárosnak és gazdának Varga Ferencet. A tisztagu tanácsba bevalasztották dr. Filkor Márton, dr. Józsa Fábiant, Mattyasovszky Vincét, ifj. Gazdag Jánost, Tomá Jánost, Strausz Flóriánt, Simonka Jánost, Belovics Antalt, Oriás Jánost és Fehér Jánost (Hármasmalom). Póttagok lettek: Szaurer János, Bors István, Dervarics N. és Gerencsér József (Hármasmalom). — Ezzel a gyűlés véget ért.

## Harmat István, a göcseji faragó művész.

A napokban találkoztam vele először, a zakatoló göcseji „vici“-n. Épp akkor utazott fiatal, tüzzrel pattant feleségével, meg a kis elsőszülött leánykájával — rokont látogatni. Még fiatal ember; szeméből csillog az értelem tüze, magas, okos homlokát nem rutinja barázdá, fiatal az is, mint a minden szépért és nemesért rajongó lelke.

tagjai rángatóztak, homlokán kövér veritékcspek képződtek s megnevesítették a fiu kezét, melyet az még mindig ott tartott a gazdája homlokán.

— Fiam, Vaszil, — hörögte nagysokára a beteg, — én már nem leszek... meghalok nemsokára... De még nem... még nem... addig... addig, míg a Marie... a menyasszonyom... erédj fiam, hívd el a Mariet... még a pópa is jőjön... erédj, siess!

Torgya Vaszil vállára vette a puskáját s megindult Hardangára a sűrű rengetegen át. Hegyre fel, völgybe le. Fogai között kétkrajcáros cserepipát szorongatott, amelyben nem égett a dohány, csak a szár keserűségét élvezte. Iszonyuan sajnálta az urat, fájt neki, hogy az a halálos ágyn szerven s nem tudta elképzelni, hogy mi lesz vele, ha árván marad. Olyan tehetetlennek érezte magát a gazdája nélkül. Összeráncolt homlokkal nézett maga elé s nagyon elmerült a gondolataiba. Csak akkor eszmélt, ha megbottolt valami kiálló rögben, vagy ha az utszéli bokrok megtépték ruháját és kezét. Olykor-olykor leemelte fejéről zsíros kalapját s izdasságtól csapzott hollőfeketé haját hátrasimította.

Igy ért el a pópa házához. Alázatosan kezelt csókolta az öreg papnak, a leánynak is hasonlóképpen. El-elfúló hangon adta át az üzenetet. Azok hamarosan utnak is indultak a szegény szomorú Vaszillal. A fiatalok messze elől haladtak, a ravasz arcú, titokzatos tekintetű öreg pópa hátul csammogott néhány száz lépésnyire. Egyszerre csak Marie hátranézett. Az apja nem volt látható, jól

Harmat István, az egyszerű baki juhász-ember, egy született szobrász- tehetség. Ma ugyan még a fa- és csontfaragásnál tart, de ki tudja, ha szárnyat növesztenének neki, nem repülne-e oda, ahova a kezdetben szintén szerény, de később a világ ezreitől csodált Fadrusz János jutott?

Láttam egy faragott botot tőle. Az egy valódi műretek volt; így minden ízében szimmetrikus, tökéletes, a juhász-életből vett faragásokkal ékített valami. A bot díszítésének alapmotívuma a napsütéses, virágos rét ölen szunyókáló kigyó. S ezt a motívumot nem úgy kellett kislabilizálni a szemlélőnek a pompás virágözönből, kicsengett az onnan, mint az éjjeli csendből a falusi templom harangjának csilingelése.

Jómagam nem egy hasonló stílus faragást láttam, de azok telve voltak riktó naivitással, aránytalanságokkal, sőt helyenkint izléstelenségekkel: Harmat István faragása azonban egy harmonikus egészbe folyó remek.

Mutatott egy bajuszpedrő-tartót is. Lapos, négyzet-alaku doboz volt az stílizált krizantémum relifekkel. Itt is csodálattal néztem az egyes krizantémum-levelecskéknek finom hajlását, érdekes, feltétlenül egy erős egyéniséget jellemző stilizációját.

— Aztán mennyit kap egy ilyen faragott botért? — kérdeztem tőle beszélgetés közben.

— A főerdész urnak készítettem hat darabot s kaptam érték kerék harminc pengőt!

— És mennyi ideig tart egynek az elkészítése?!

— Hát bizony, két-három hétig is faragok egyget!

Lám, három heti munka tiz koronával lesz díjazva!

És most elárulom azt is, hogy miért mondom el én mindezeket épp a mi lapunkban. Ha jól emlékszem, egy évvel ezelőtt a Szerkesztő ur penditette meg egy Alsólendván rendezendő kiállítás eszméjét. Vidékünk ügyes furó-faragó, himző, fonó, festő stb. embereinek érdekes és érdemes munkáit akartuk összegyűjteni; gyönyörködtetni akartuk a nagyközönséget a nép fiainak tudásával s rá akartuk terelni a figyelmet a Harmat Istvánok istenadta tehetségére.

Persze a jó szándék, — mint ez nálunk már történni szokott, — megmaradt jó szándéknak s a szép terv füstbe ment.

Most, amikor a széleséves véletlen összehozott egy ilyen vadonba rejtett kincs-emberrel, mint aminő Harmat István, akaratalanul is arra gondolok, vajjon hány hasonló csiszolatlan tehetség él köztünk, vajjon hány ilyen kincseket érő tehetséget hozott volna a Szerkesztő ur által indítványozott kiállítás napvilágra?!

Kár, hogy annyira el vagyunk merülve a közömbösség fertőjébe; kár, hogy alszik bennünk minden ideális érzék: mert ha nem így lenne, egy a megélhetésért, a kenyérért vívott küzdelem

elfödte a sűrű bozót. A gyönyörű, kifejtett leány, aki egy cseppet sem hasonlított az otromba képi, nyult fejű papra, hirtelen odaugrott a mitem sejtő Torgyához, átkapta a legény nyakát gömbölyű, puha karjaival s elhalmozza csókkal a száját, az arcát, meleg öléssel, édes duruzsolással simult a szép, egészséges arcu fiu széles mellére s ömlő könnyei között megérdte a szava, ugy turbékolt, mint az erdő vadgalambja, olyan forró volt a csókja, ölése, mint a virágkelyhet kibontó napsugár.

A megremült legény tágranyit szemekkel meredt a leányra s megmozdult benne egy eddig elfojtott érzés, amelyet eddig nem ismert, amelyre még gondolni sem merészt volna soha. A leány pedig kizentfogta az ámuló Vaszil s gyorsan haladva, szinte futva vonszolta magával. Nem engedte ő szóhoz jutni, hanem csevegett, csacsogott, mint egy erdei fülemüle s egy rémes történetet mondott el a lihegő legénynek, melyet az mindjobbban meredő szemekkel figyelt s úgy rémlett neki, hogy a leány igazat beszélt, mert mintha ő is emlékezett volna néhány jelenetre, vagy csak álmolta talán? Nem, nem, hiszen a leány olyan édes, ismerős néven nevezi őt, amelyet már hallott valakitől, de nem tudja hol, mikor?

— Viktor, Viktor!

Milyen észbontó khaosz keletkezett e szavakra a fiu agyában. Kezdt gondolkodni, megindult a fantáziája, az emlékezete s a hűség, megkínzott állatból kezdett lassan-lassan kibontakozni az érző ember. Felemelt fővel, sápadt arccal, ziháló mellél lépkedett a leány mellett s

vásári zajába néha-néha egy-egy kiengesztelő kedves hang belesengene; a sok boru közé, ha ritkán is, vegyülne egy kis dert.

S milyen jól esne ez, érzem most, amikor képzeletben a millió virág közt lázas akarással dolgozó juhászlegénynek vagyok!

KONTLER GYULA

## Nagyságák és cselédek.

— Karcolat. —

Az örökös civódások, az ezeryi panasz a nagyságák és cselédek ellen, a cseléd-sztrájkok és a nagyságák szövetezése arra birtak, hogy én is tanulmány tárgyává tegyem ezt a kérdést. Saját külön rendszerem alapján megfigyeltem egy nagysága-típust, akiben benne van minden rossz, és megfigyeltem egy cseléd-típust, kiből viszont benne van mindaz, ami manapság egy rossz és szemtelen modoru cseléd karakteréhez megkívánatik. A nagyközönség döntse most már el, hogy hol a hiba, ki a rossz, illetve ki a rosszabbik a kettő közül.

I.

(Ahol a cseléd szemtelen.)

Nagysága: Igen, nekem szükségem volna egy ügyes szakácsnéra. Maga jóképű leány...

Cseléd: Azt majd a nagyságos ur fogja megmondani!

Nagysága: Felfogadnám magát, de nézze kedvesem, a maga könyvébe nincs semmi beírva egy helyen sem. Félek, hogy ez azért van így, mert nem voltak megelégedve magával.

Cseléd: Ne tessék félni, én sem.

Nagysága: És tizenhat forint havonta, ez kicsit sok.

Cseléd: Kanyó Erzsi pedig nem szegődik el olecsóbban. Az a kérdés: szakácsnéra van-e szüksége a nagyságának, vagy falusi tehénre, aki nyolc forintért főz, mos, vasal az egész bandára.

Nagysága: Hogyan, maga nem akar mosni nekem?

Cseléd: Én szakácsné vagyok és nem mosóné.

Nagysága: Előre figyelmeztetem, hogy nálam minden este friss vacsorát kell főznie.

Cseléd: Ép mondani akartam. Ezt én is megkívánom. Szeretem minden este a friss húst.

Nagysága: Nézze lelkem, azt látom, hogy maga kissé szemtelenül beszél velem. De nálam ez nem számít. Én már hozzá vagyok ehhez szokva. Nekem fő, hogy jó főzőn a lány, a többivel nem törődöm. Én magát megfogadom.

Cseléd: Ugy látszik, ez nekem való hely.

Nagysága: Mondja kedvesem, tiszta leány maga?

Cseléd: Ezt kérdezem én a nagyságtól is. Nagysága: Szeretője van?

mohón nyelte annak minden szavát, mohón leste minden mozdulatát.

— Viktor, édes Viktor, ne félj tőlem, ne tarts bolondnak! Hallgass reám, hiszen én is olyan megkínzott, megtaposott állat voltam eddig, mint te! Én sem vagyok a pópa édes-leánya, én is csak elzart rabmadár voltam eddig. De most megtudtam mindent. Hallgass csak, elmondom, hisz érdekel téged, hisz mi testvérek vagyunk, édes testvérek! Messze, messze földön élt a mi atyánk, hatalmas ur volt, grófi korona ékesítette cimerét. Egyszer aztán hitvány rablók törtek a kastélyunkba, megölték atyánkat, anyánkat, milliókat érő kincseiket elrabolták s elraboltak két kis gyermeket is, egy fiut, meg egy leányt. A fiu öt éves volt akkor, a leány csak egy. Viktor volt az egyik, Luska a másik. A fiu te voltál, a leány meg én. A rablójlikosok megosztották a kincseken, s szétválasztották a szerencsétlen árvaikat is, akiket aztán hitvány sorsban neveltek fel, gaz szívűk állatiaságával. Az egyik cinkos a pópa, a másik a havasok fejedelme. A rengeteg pénzből urat játársztották és soha senki sem tudta, hogy hol szereztek azt. Még most sem tudja más, csak én. Véletlenül jöttem rá. Nevelő-atyám titkos naplót ír, amelyet gondosan takargat a világ szeme elől. Tőlem nem féltette, hisz nem tudtam olvasni, de azért megvert, ha hozzányultam. Örökké gyötört a kíváncsiság, hogy mi lehet a naplóba írva. Titkon eljártam hát a jó öreg tanítónkhöz, aki lassan-lassan belevezetett a betűvetés tudományába. Hah, hogy örültem akkor, egy új világ nyílt meg előttem, érzetem, hogy én is ember

Cseléd: És a nagyságának?

Nagysága: Maga tetszik nekem.

Cseléd: En még nem alkottam véleményyt magáról. Különbben még van néhány feltételem. Először is kikerem magannak, hogy előttem a nagysága idegen nyelveken beszéljen: a cseléd ilyenkor hajlandó azt hinni, hogy róla beszélnek rosszat. Aztán kikötöm, hogy a nagysága zongoráján vehessen a zongora-óráimat. Fésülködni pedig miután nem tudok, a nagysága lesz szíves engem reggelent...  
Nagysága: De kérem, én oly korán csak nem kelhetek fel?

Cseléd: Olyan korán? Én nyolckor szoktam kelni. Befüteni, piacra menni a szobalányoknak kell.  
Nagysága: Vannak új dolgok, amiket eddig nem kértek a cselédek. Mi is a maga neve, hogyan szólítam?

Cseléd: Kisasszonynak. Ha később megbarátkozunk egymással, szólíthat Erzsé kisasszonynak is.  
Nagysága: Tehát rendben vagyunk, kisasszony. (Boldogan dörzsöli a kezét.) Pompás leány! Nem olyan kekk, mint a Mariska volt és mint mondja, finom halakat is tud készíteni. Azt hiszem, most az egyszer eltaláltam az igazit!

II.

(Ahol a nagysága a finom gyümölcs.)

(A cseléd — egy otromba falusi liba — batyujával a karján megjelenik a háznál, a hova elszegődött.)

Nagysága: Megjöttél Terka? Jól van fiam, rakd le a cökmöködát, pihenj egy kicsit, aztán mindjárt munkába foghatsz. Figyelj ide. Most elmondom, mi lesz a napi teendő.

Cseléd: Igenis, kezit csokolom.

Nagysága: Nálam olyan helyed lesz, hogy örökre meg fogod emlegetni. Énnámam úgy van beosztva, hogy sok idő jut a pihenésre, de a munkát is mind el lehet végezni. Reggel 5 órakor felkelsz. Kipucolod a cipőket, megeteted az állatokat, megfőzöd a reggelit, föltálalsz, elkiséred a gyerekeket az iskolába, haza jössz, aztán leülisz és pihensz. Szakácsné én nem tartok, de én is főzök. Elmegy a piacra bevásárolni, haza jössz, kitararítod a szobákat, aztán leülisz, pihensz. Segíts nekem megfőzni az ebédet, haza hozod a gyerekeket az iskolából, elviszed az ebédet az urnak az üzletbe. Haza jössz, föltálalsz, magad is eszel, leülisz, pihensz.

Cseléd: Igenis, kezit csokolom.

Nagysága: Délután megtömőd a libákat, megmosdatod a gyerekeket, elkiséred őket ismét az iskolába, haza jössz, elmosogatsz, leülisz, pihensz. Megmosod az ablakokat, kipucolod a kincseket, lesöpröd a járdát, uszonára begyujtasz, megvasalod a fehér ruhát, hazahozod a gyerekeket az iskolából, az uszonát beadod, leülisz, pihensz. Aztán elmosod az edényeket, játszol a

gyerekekkel, ruhát mángolsz, az üzletben felszólol a padlót, sétálni viszed a gyerekeket, megfőzöd a vacsorát, leülisz, pihensz. Este lefekteted a gyerekeket, elmosod az edényt, aprófat vágsz reggelre, kipucolod a ruhákat, ha marad még valami munka, elvégzed, ha nincsen semmi, spórolsz a petróleummal és lefekszel.

Cseléd: Igenis, kezit csokolom.

Nagysága: Aztán viseld jól magad. A négy forint béréted idővel meg is javítom és nálam karácsonyra ajándékot szoktak kapni a cselédek.

Cseléd: Igenis, kezit csokolom.

Nagysága: És ne mond annyiszor: kezit csokolom, mert evvel is lopod az időt. Nálam a cselédnek dolgozni kell, láthatod, de a pihenésre is adok elég időt.

Cseléd: Igenis, kezit csokolom.

Nagykan zsai.

Utazások Alsólendván.

Irja: Al-Sólen-Dvay.

VIII. ut.

Kedves Szerkesztő uram!  
Utazom a mai — alulirt — napon Zalaegerszeg felé a mi szelíd, jámbor kis „vici”-nken. Oh, hogy szuszogott szegény pára; szinte megsajnáltam. Ugy tüsszögött, köhögött, mint egy öreg számára a kősoval megrakott kordé előtt!

Hanem történt egy említésre méltóbb esemény is, melynek éppen a mi bájos kis „vici”-nk lassúsága miatt lehettem szemtanúja s kezdhettem egy jó tereferét.

A dolog a következő volt: Zalaegerszegen innen, hol a postaut a vasúti töltéssel párhuzamosan halad, látok egy fantasztikus járművet, melybe elől is, hátul is be voltak fogva... Mik? Az majd később kiséül. Az elől levők huzták, a hátulsók is huzták, de hátrafelé. A kocsin — már csak így mondok, habár a jármű egy óriási, vörösen izzó villanykörte volt — mondom, a kocsin Mefisztó ült és villanyzikra-ostorral ütlegelte a huzó személyzetet. Nem tudtam megállni, hogy meg ne szólítsam őket, annyival is inkább, mert a „vici” újra bóbiskolni kezdett (ami nem csoda, hisz csak két órával azelőtt verték fel Csáktornyán a legedesebb álmaiból.)

— Mit csinál, cimborá?! — kiálték oda Mefisztónak.

— Szállítok, — válaszolt.  
— Kinek, mit? — kérdeztem.

Ő felkiáltó-jellel, majd három ponttá változott és dübörgő hangon így szólt:

— Te Alsólendvári! jössz, sőt lendvai vagy és még sem tudod? Nézz jobban körül, nézd meg igásaimat, nem ismered talán őket?

Jobban odanézelek, hát legnagyobb csodálkozásomra a város néhány érdemes polgárát ismertem fel bennük.

A legény kiegyenesedett, puskáját tusra fordította s hőröge, eltorzult arccal ordította:

— Istentelen gyilkos, apának, anyának gyilkosa, kincsünk elrablója, meghalsz!... Imádkozz!

A beteg holtravált tekintettel ült fel ágyában s valamit akart mondani, de a hangja elcsuklott. Viktor úgy állt ott felemelt puskatussal, mint egy bosszuálló démon. Hörgött a melle, csak úgy lihegte magába a bűzös, megfertőzött levegőt, szemén vérvörös árnyék ömlött el, szája vonaglott, keze remegett, lábai megintogtak s szinte üvöltött, amint újra mondta:

— Megdöglezsz nyomorult, vérszopó fenéved, megdöglezsz, én a megtaposott hűségese kutyád, marcangolom szét rohadt testedet!

S a következő pillanatban lesujtott a nehéz fegyverrel. Hulltak a csapásai s szétverte a havasi fejedelem keménycsontu fejét. Még a kését is megforgatta a beste szívében. Iluska zokogva térdelt a földön s imádkozott. E percben lépett be a pópa. Megtántorodott a szörnyű látványtól s vissza akart rohanni, de a legény, akiben most az erdei vad, a börtönből szabadult vérengző oroszán, a tenger viharja tombolt, rávetette magát a hebegő istenszolgájára s markolatig döfte hátába a kést. S mikor a pópa is lerogyott a véres földre, Viktor felrántotta onnét luskát, egyik kezével himlokához kapott, másikkal meg a vért mutatva tohózdó őrgönggellel kacagott fel s hőröge, meginogva szédült a leány karjaiba, rátapasztotta száját az iluska ajakára s ebbe a forró, indulatos csókba belelehelte a megalált lelkét. Meghalt.

— Ejnye, — kiálték oda Mefisztónak, — mit csinál maga, fiatalember?

— Én semmit; mi visszkéz Alsólendvára a villanyvilágítást. Csakhogy, amint láthatod, ez a néhány ember, akik elől huzták, nem tudják messze elhuzni a szekeret is, meg a hősátozt is, hát lassan megy a dolog. Hanem akkor élvezek csak igazán, mikor előjön tégi közsényerem és ostorrommal közéjük vágok kinomban, akkor aztán mind a két fél nekirugaszkodik... De nézd csak!

Közéjük vágott villamos ostorával. Azok kidülledt szemekkel erőlködtek és huzták, huzták... Hallottam Mefisztó hahotáját, amint jökevényben ördögi módon kacagott. Ettől szegény „vici” úgy megjéjt, hogy tizenkilenc bakugrassal „berobogott”, azaz hogy — pardon — becsoszogott Egérszegre; de ott valahogy akkorát zökcent, hogy én — dacára a bőr párnáknak — úgy belelöttem a fejemet a kupé falába, hogy felébredtem.

E kis dologot azzal küldöm Önnek, kedves Szerkesztő ur, hogy ezután is, mind eddig, maradok kész hive

Zalaegerszeg, 1912. IV. 1-én

Al-Sólen-Dvay.

HIREK.

Országut mentén.

Hárman vannak együtt. Pihennek. Ki rájuk néz, tudja, Hogy tanyátlan lelkek S birtokos a világ Összes országutja, Poros, sáros utja.

Az asszony egy kendőt Bontogat. Mohón var két társa. Kenyeret, turót rak Három fej hagymával Elebök rakásra, Deli jóllakásra.

Fogy a hagyma, turó, Ha volna, bír több is elkelné, — Az ebéd végével A három vándornak Főleled a kedve, Rozsás lesz a kedve.

Dalra kap az asszony, A férje kíséri vig dalat. Kis szöske lánykajuk Is közebe dalogat. — Így él a kis család, E vidám kis család.

Egy ócska hegedű Mindenkit. Hangja bár megrekedt, De azért meg tud a Jó szökre hatni, A vándor családnek Tud kéri kenyeret...

— A kicsi lényka Átfogja apja, anyja nyakát S összehajta őket Csicsergelve kérdi: „Szereted a mamát? Szereted a papát?...”

...A férj arca sapadt, Testén a szél lengett rongyokat. S én irigyen nézem... Valami azt sugja: O nálam boldogabb, Ezerszer boldogabb...

Ifj. REVERENCICS ISTVÁN

— **A hivatalos lapból.** Az igazságügy-miniszter dr. Farkas László letenyei kir. aljárásbíró, saját kérelmére a kapuvári kir. járásbíró-sághoz helyezte át.

— **Eljegyzés.** Fuchs Ferenc, helybeli fiatal törekvő kereskedő, eljegyezte Premecz Mariska kisasszonyt Csáktornyán.

— **Napfogyatkozás.** Április 17-én, mint említettük, igen érdekes napfogyatkozás lesz látható egész Magyarországon. Azt még nem lehet tudni, hogy a napfogyatkozás hol és meddig lesz gyűrűs, illetőleg teljes. A csillagászok számítása szerint a napfogyatkozás középeurópai idő szerint 11 óra 45 másodperckor kezdődik Venezuelában. Madeira szigetén teljes lesz a napfogyatkozás. A teljeség tartama 6 másodperc. Magyarországon csak részleges napfogyatkozást látunk. A legnagyobb elsötétedés déli 1 óra 32 perckor fog beállni, ekkor a nap 0.77 része lesz eltakarva. A fogyatkozás vége 2 óra 51 perc 36 másodperckor fog teljesen beállni.

vagyok s vágyakozva nyitottam fel a naplót, ahogy egyszer a pópa hazulról eltávozott. Ah, szívem hogy vert, vérem hogy lüktetett, mint szorult ököibe gyenge kezem, hogy hulltak a könnyeim, midőn gyászos sorsunkat olvastam ki a sárga lapokból. Onnan tudtam meg, hogy te vagy Viktor, az én édes, az én drága bátyám. Milyen kínos napokat életem át azóta, hogy vártam jöttödet s hogy megdobbant a keblem, mikor benyitottál hajlékunkba, ahol nekem rosszabb dolgom volt a kivert kutyánál. A pópa mások előtt édes gyermekének nevezett s a havasi fejedelem azt hazudta rólad, hogy talált gyermek vagy. De most már tudod, hogy Viktor a neved! Ólelj meg hát édes, szerelmes testvérem!... Menjünk, rohanjunk, bujdoszunk el üldözőink elől!

De Viktor nem ölelte meg a leányt, hanem megindult előre szegzett, vérben uszó szemekkel, zavart tekintettel, oly gyorsan, hogy a leány alig tudta követni. Nemsokára odaérték a havasi fejedelem nádátós hajlékához. Viktor benyitott s betámolygott a dohos szobába. Iluska utána. Ott megálltak a medvebőr előtt, melyen a kinlódó fejedelem feküdt.

— Marie! Itt vagy Marie!? Torgya, hát az istenfőző pópa hol marad?... Hol van az atyád, leányom?... — nyögte a beteg, mikor meglátta a fiút, meg a leányt.

Viktor pedig felelet helyett leemelte válláról a fegyverét.

A vergődő fejedelem rászólt:

— Gazember, hát nem beszélsz?!

— Lapunk t. előfizetőinek, olvasóinak és kedves munkatársainknak kellemes ünnepeket kívánunk!

— **Athelyezés és kinevezés.** A pénzügy-miniszter Körtvéssy József alsólendvai adó-tisztet, saját kérelmére, a berettyóújfalui m. kir. adóhivatalhoz helyezte át. Helyébe Alsólendvára adó-tiszt minőségben Jakab József szépsi adóhivatali gyakornok nevezetett ki.

— **A murai aranyosás.** A nagy garral megindult murai aranyosás ügye, mint Muraszerdahelyről jelentik, egy jó időre alighanem megsülyedt. A tavaly eszközölt kutatások eredményei ugyanis nem elégtettek ki azt a várakozást, melyet a munkálatok megkezdésekor a kutatáshoz méltán fűzni lehetett, ami arra indította a munkálatok vezetőit, ifj. Spornoz Pál akadémiai tanárt és Holicska Imre bányamérnököt, hogy a kísérletezéssel egyelőre (de Muraszerdahely határában végekép) felhagyjanak. Még az ősszel eladták a Mura partján épült barakkokat, amelyek az aranyosás vezetőinek és a munkásoknak szolgáltak lakásul mintegy felében keresztül, eladták a barakkok butorzatát is s a kotróhajót leszerelve összcsonagolták és elszállították. Annak idején szó volt arról, hogy tavasszal a Mura egy felsőbb pontján, az alsólendvai járásban, újból fognak kísérletezni. De most, hogy elérkezett a tavasz és még híre sincsen az aranykutatóknak, mind bizonyosabbá válik az a feltevés, hogy a murai — nagyüzemi — aranyosásnak egy jó időre ismét befellegett.

— **Birói áthelyezés.** Az igazságügy-miniszter Moizer Imre zalaezergzei kir. járásbírói törvényszéki birói minőségben a székesfehérvári kir. törvényszékhez helyezte át.

— **A pécsi kiállítás eredménye.** Az 1907. évi pécsi országos kiállítás zárószámadatai most kerültek a nyilvánosságra. Ezek szerint a kiállítás tiszta nyeresége 282.000 kor., amelyből 190.000 koronát a Pécsért létesítendő kulturpalotára fordítanak. Ipari, kereskedelmi és gazdasági célokra 20.000 koronát tesznek félre, 5000 kor.-t pedig a pécsi felső kereskedelmi iskola könyvtárának kiegészítésére fordítanak.

— **Műkedvelő előadás.** A nagykutasi fiatalság holnap, husvét hétfőn műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színe kerül Kontler Gyula nagykutasi tanítónak, lapunk munkatársának, „A zsidó” című háromfelvonásos gőcseji életképe.

— **Szálhámoság szent szobrokkal.** A közelmúltban egy szálhámos asszony járta be a vidéket, aki Farkasné született Schmiéd Salvalora budapesti lakosnak mondta magát. Több plebániát felkeresett és megígérte a plebánosoknak, hogy a templom számára egy „fájdalmas Mária-szobrot” készített Heckenast János szombathelyi szobrásznál. Igéretét azonban csak részben és annyiban váltotta be, hogy a templomok részére tényleg megrendelte a szobrokat darabonként 480 koronáért. A jó üzlet reményében Heckenast most a saját költségén le is utazott, hogy megnézze, vajjon a készítenő szobrok hol nyerne elhelyezést. Tette ezt annál is inkább, mert a szálhámos asszony annak idején azt mondta, hogy a 480 korona az egyes plebániákon a szobrok céljaira már deponálva van. Minthogy ez valótlanak bizonyult, Heckenast család címén feljelentést tett az állítólagos Salvalora asszony ellen.

— **Gyászhir.** Langer Makár, a budapesti vaspályatársaság ny. felügyelője, mult kedden 81 éves korában Zágrábban elhunyt.

— **Tolvajbanda a vásáron.** A csütörtöki országos vásáron egy tisztagu, cigányokból álló szervezett tolvajbanda garázdálkodott, melyet azonban — még mielőtt gazdag zsákmányukkal kereket oldtak volna — szemfüles csendőreink elfogtak és hűvösre tettek. A banda feje Hajdinák Mihály zalaujvári illetőségű cigány volt, ki addig-addig settenkedett egy zalaujvári gazda körül, míg annak duzzadt erszénye 300 korona tartalommal a zsebébe nem vándorolt. A banda többi tagja, Novák Zsófi, Novák József, Horváth Kati s.b. már megelégedtek kisebb összegekkel is, sőt az se volt baj, ha ruha, cipő, kendő vagy hus volt is az. Amikor a horgukra akadt. A jeles kompánia Weisz Zsigmond helybeli szabó sátrából 2 öltöny férfiruhát, egy öltöny gyermekruhát, 1 mellényt és 1 nadrágot, egy vidéki cipésztől 1 pár cipőt, Brünner Béla kereskedőtől 6 doboz teát és 5 doboz pótkávét, Levárth Jakab hentes-től 2 sonkát és egy vidéki embertől 28 kor. 40 fillért loptak el. — A csendőrség azonban még idejekorán, szökés előtt elfogta a tolvajbanda tagjait és bekísérte őket a kir. járásbírószághoz.

— **Esterházy Miklós herceg földadója.** Az új földadótörvény a földadó kulesát 25 és fél százalékra tudvalevőleg 20 százalékra szállította le. Ennek alapján a herceg Esterházy-uradalom azt akarta, hogy földadóját már 1911-től kezdve 20 százalékkal számítsák. A vitás kérdésben a pénzügyigazgatóság beavatkozása folytán a pénzügyminiszter és a közigazgatási bíróság között hatásköri összeütközés támadt. Az összeütközés a hatásköri bíróság elé került döntés végett, mely a minap úgy döntött, hogy az ügyet a közigazgatási bíróság hatáskörébe utalta. A herceg kívánságát tehát a közigazgatási bíróság fogja eldönteni.

— **A tapolcai barlang közigazgatási bejárása.** A Tapolca északkeleti részében felfedezett igen érdekes barlangban Dr. Lóczy Lajos, a földtani intézet igazgatója, dr. Thass György megyei főorvos és nagyszámu érdeklődő kíséretében tartotta meg Karácsony Kálmán járási főszolgabíró a közigazgatási bejárást, amely után az érdekes barlangot „Tavas barlang” elnevezéssel átadták a közfoglalomnak.

— **Jegyzőválasztás az ipartestületben.** Az alsólendvai ipartestület választmánya kedd esti ülésén Illés Gyulát választotta meg újból a jegyző állásra.

— **Meglopta a férjét.** Fehérholló-számba megy az olyan eset is, mikor az asszony meglopta az urát. Mult hétfőn történt Muramelence (Melinc) községben, hogy míg Anderlics Mátys gazdálkodó a templomban buzgón imádkozott, a saját felesége meglopta. Az asszony tudta, hogy férje a mintegy 300 koronát kitevő készpénzét a ládában őrizi. Az asszony a koffer fenekét egy vésővel lefizetette és a pénz ellopta. Nem akarta azonban férjét minden pénzétől megfosztani, 100 koronát visszatett előbbi helyére. Mikor Anderlics megjött a templomból s észrevette a lopást, abban a hiszemben, hogy idegen nyúlt a pénzéhez, jelentette az esetet a belatinci csendőrségnél. De mikor az asszonyt a csendőrök valótóra fogták, ez beismerte, hogy a pénzt azért lopta el a férjétől, mert az mindig elcsukja előle, pedig ahhoz öneki is joga van. Erre Anderlics a panaszát visszavonta.

— **A Magyarországi Munkások Rökkantés Nyugdíjgyesületének** — melynek Alsólendván is van fiókja — az egész országban 425 fiók-pénztára van már. A fizető tagok száma decemb. 31-én 142.600, a vagyon pedig 8 és fél millió korona. Az egyesület segélyezett 1.635.000 koronával. Az 1911. évben a vagyon 1.592.619 koronával gyarapodott. Jelenleg az egyesület 361 rokkant és 274 árva ellátásáról gondoskodik.

— **Jutalom.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága a kereskedelmiügyi miniszternek f. évi március 14-én 19952—III. sz. a. kelt rendelete alapján Kiss Imre alsólendvai Máv. raktárnokot „a mult évben beállott rendkívüli nagy forgalom lebonyolítása, illetve a forgalmi zavarok megszüntetése körül kifejtett megfeszített és eredményes tevékenységéért” 120 korona jutalomban részesítette.

— **Egy nagykanizsai mérnök találmánya.** Az argentinai kormány műszaki pályázatára, amelyet önműködő vasuti kocscikapedő készültké feltalálására hirdetett, a jutalomban részesült tíz legjobbban talált tervek egyikének szerzője P. P. J. és y Imre nagykanizsai születésű temesvári m. államvasuti mérnök.

— **Embervért akart inni.** Csütörtökön délután csaknem halállal végződő verekedés színhelye volt Lentikápolna község kocszmája. A kocszmában iddógalt Nagy János egyházashollói miskároló. A szomszédos asztalnál pedig egy steier ember, id. Pichler György ült két honfitársával, ifju Pichler Györggyel és Fringelusz Jakabbal s hangos duhajkodással mulattak. Mikor már az öreg Pichler megunt a mulatozásnak ezt a közönséges fajtáját, azzal a kijelentéssel, hogy ő még ma embervért akar inni, odament a békésen, azó nélkül iddógáló Nagy Jánoshoz és azt kétszer alaposan arcultotta. Nagy felugrott, hogy megtorolja a váratlanul és minden ok nélkül jött támadást, de erre Pichler előrántotta a revolverét és a szegény, senkinek nem ártó Nagyt hasbalötte. Nagy menekülni igyekezett a garázda ember elől, mire Pichler és két honfitársa botokat kaptak fel és a menekülő akoró Nagyt úgy összeverték, hogy azt előntötte a vér és eszméletlenül esett össze. Nagyt a községbeliek még aznap beszállították Alsólendvára dr. Brünner József orvoshoz, garázda támadóit pedig a csesztregi csendőrök vette pártfogás alá. Nagy állapota súlyos.

— **Vérgengés a szerelemtanán.** Nagy feltűnést keltő gyilkosság és öngyilkosság kísérlete tartja izgalomban Nagyatad lakosságát. Fehér Ernő éjjeli mulatóhely-tulajdonos mulatójában mulatott április 2-án éjjel Pfeiffer Béla üvegeségéd. A fiu szerelmes volt a mulató egyik alkalmazottjába, Manheimer Irénbe, akit arra akart rávenni, hogy szakítson eddigi életével és lépjen vele közös háztartásba. Erre azonban a kaszírno nem volt hajlandó. Midőn kedden éjjel Pfeiffer újból megismételte ajánlatát és a leány megint nemet mondott, revolverével mellbe lötte a leányt. Megrémlünve menekült ezután bozalmas cselekedete színhelyéről és üldözőre is többször rálött, de senkit sem talált. Mikor azonban látta, hogy nem képes elmenekülni, a revolver utolsó golyóját halántékába lötte és szörnyethalva terült el a földön. A leány, akit kórházba szállítottak, haldoklik.

— **Kulturkép Magyarországból.** Olmód községben megürült a tanítói állás, de betölteni sehog sem tudták. Jó jel: nem kaptak tanítót a koldus fizetésre. Erre megbiztak egy csizmadiat a — tanítással. A csizmadia vállalta is a hivatalt, de a gyermekek kicsufolták, kinevelték és kiüldözték az iskolából. Tehát ismét üresen maradt a katedra. Am Olmódon is vannak bölcsek s ezek a bölcsek elhatározták, hogy az „oskolaszékek” felváltva tanitanak az iskolában. — S történt ez nem a XV. században, hanem a mult néten.

— **A születési bizonyítványok ingyenesek.** Sok bajuk volt eddig a szülőknek, mikor gyermekeiket iskolába akarták beírtni. Ott ugyanis pontos és főleg hivatalosan igazolt születési adatokat követeltek tőlük, de nem volt a kezükben semmi irás ezekre vonatkozólag. Az anya-

Legelegánsabb, legszebb és legdivatosabb

Diszlevélpapírok

legolcsóbban kaphatók Balkányinál Alsólendván!

könyvvezetők nem adhaták ki bizonyítványt, sőt a belügyminiszter az e tárgyban egy ízben megadott engedélyt kifejezetten visszavonta. A legtöbb helyen aztán pénzért váltották ki a rendes anyakönyvi kivonatot. A „Belügyi Közlöny”-ben azonban most rendelet jelent meg, mely arról intézkedik, hogy óvodai és elemi iskolái beírás céljára bélyeg- és díjmentes tanúsítványok adandók ki.

— **Elítelt nyomtatvány-utazó.** Bátor Róbert, a „Zala” nagykanizsai nyomda r.-t. cég utazója még a múlt év novemberében nyomtatványokkal és papírárukkal házalt Alsólendván, holott ezt a törvény határozottan tiltja. Bátor ügyében kedden délelőtt itélkezett az illetékes alsólendvai szolgabíró, mely az utazót tiltott megrendelés-gyűjtésért 15 napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Bátor Róbert nem jelent meg a tárgyaláson.

— **Politikai szervezkedés.** Hertelendy Ferenc főrendiházi tag meghívására a vármegye 67-es érzelmi férfiai szükkörű, bizalmas értekezletre jöttek össze kedden délután Zalaegerszegen, az Arany Bárnny szállóban. Az értekezlet azzal a határozattal ért véget, hogy a legközelebbi megyegyűlés alkalmával megalakítják a „vármegyei 67-es párt”-ot. — Az értekezleten Alsólendváról is többen résztvettek.

— **A tyuktrecek fosztogatói.** Ilyenkor nagy-ünnepek előtt mindig megnövekedik a tyuktolvajok száma s egyre-másra tűnének el a gazdaságnyok kedvencei majorságai. Mult héten Lendvarózsavölgyön (Ganicsa) Jerebic József tyuklojait fosztotta ki ismeretlen tettes, elvívén vagy 20 darab szebbnél-szebb tyukot, nem hagyva ott még annyit sem, hogy Jerebicnek a szent ünnepekre csak egy hitvány csirke is maradt volna. A tolvaj ismeretlen. — Vass Gergely márokföldi lakos óljából szintén eltűnt 10 darab tyuk és 1 kakas. A tolvaj itt Magai József szentgyörgyvölgyi lakos volt, akit a kir. jársbírószághoz feljelentettek. — Sianecz Mátyas csemetéi kutesináló is megéhezett egy kis jó tyuk-husra. Nagy Ferenc alsólendvai kovácsmester udvarán csapdával megfogott egy tyukot s zsákmányával éppen kifelé indult, mikor észrevették s elvették tőle a tyukot. Őt is feljelentették.

— **Csésy Imre: Az Élet felé.** A Modern Könyvtár programjának egyik fő törekvése, hogy ismeretlen tehetségeket vezessen az irodalomba és mutasson be a közönségnek. Egy ilyen felfedezési kötelet jelent meg most a Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő könyvtárnak, amely egy egészen új és ismeretlen fiatal íróvetet be a magyar irodalomba: Csésy Imrét. A magyar írói világ és a közönség bizonyára hálaosan fogadja ezt a nyereséges felfedezést. Csésy igazi művészek mutatkozik minden egyes novellájában, s novellás kötelete, amelynek jellemző címe **Az Élet felé**, bizonyára egy sikereiben gazdag író pályának kezdetét jelenti. Csésy Imre minden novellájára rendkívül megírt és finomságokkal teljes. Különösen sok szépséget és érdeket rejtve el. „Az élet felé”, az „Ejszakai színlolok” és a „Két leány egy poeta” című novellái és nagy művészi finomságokat hoznak ki a „Lyrai mesék” című apró novellák. A magyar irodalomban ez az új név nagy nyereség és sok szó lesz még róla a jövőben. A Modern Könyvtár 126. számaként megjelent kötet ára 40 fillér, és az Athenaeum irod. és nyomd. Részvény-társulat adta ki. Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván és Muraszombatban.

— **Siketnéma.** A Dunántúl 11 megyéjében 3828 siketnéma van, ezekből 992 iskolaköteles. Zalára 840 siketnéma csik 243 iskolakötelessel.

— **Tűz a viharban.** Vasvárott a csütörtöki őrjási viharban nagy tűz pusztított. A vasúti mozdonyból kipattant szikra egy gazdasági épületet felgyújtott s a nagy szélben csakhamar egy egész sor ház lángokban állott. Összesen tizenkilenc épület, rengeteg takarmány, gazdasági eszköz és állat pusztult el. A tűzben Baján János, aki az istállóba a marhákat akarta kimenteni, halálát lelta, apja Baján József pedig annyira összeégett, hogy most haldoklik.

— **Bucsuszó.** Mindazoknak, kiktől Alsólendváról való eltávozásom alkalmával el nem bucsuzhattam, ez uton mondom „Isten hozza”-ot. Kérem, tartsanak meg szives emlékeztükben!

Körtvéssy József, adótitst.  
— **Elégett gyermek.** Vizszentgyörgyön megrendítő szerencsétlenség történt. Kuzmics Antalé 3 és fél éves leánykájára a tüzhely körül játszódott, midőn egy kipattant szikrától ruhájá meggyuladt és a kis leány annyira összeégett, hogy néhány óra múlva kiszvedett.

— **Kiskanizsai virtus.** Több kiskanizsai földmives kocsin tartott haza a homokkomáromi hegyről, hol bort fejtettek. A kocsi előtt gyalogolt Horváth József cigány, ki nem akart a kocsinak kerülni. Egyik paraszt erre leugrott a kocsiról és a cigányt agyonszurta.

## Közigazdaság.

### A rétek és legelők gondozása és trágyázása.

Írta: Besztercezy Gábor esáktornyai gazdasági szaktanár.

Hogy a trágyafélékből az egyes talajokon mily mennyiségűnek használata a leggazdaságosabb, azt kísérlet útján lehet biztosan meghatározni olyformán, hogy több egyenlő parcellát hasitunk ki, melyek közül egyet trágyázatlanul hagyunk, egyikbe csak foszfortrágyát, másikba foszfor- és káli-trágyát, harmadikba pedig foszfor-, káli- és nitrogén-trágyát alkalmazunk bizonyos mennyiségben. Esetleg lehet több parcellát is kihatítani s ezekbe más és más mennyiségben alkalmazzuk a különböző trágyaféléket s így nemcsak azt tudjuk meg, hogy melyik trágyafélet hálálja meg a rét vagy legelőt, hanem azt is, hogy mily mennyiségben fizeti ki magát azok alkalmazása leginkább.

A kísérleti táblák természetét pontosan le kell mérniük.

Kisgazda ilyen kísérletek végzésére nem igen kapható s ők helyesen azon nagyobb gazdaságok után indulnak, melyeknek talajával az övek megegyez s annak közelében van.

Iteni viszonyaink között a trágyalé használat mellett a foszforosav-tartalmu Thomassalak és szuperfoszfát jó hatása biztosra vehető a legtöbb esetben; homokosabb réteken, legelőkön kiváltéppen, de másokon is a káli-tartalmazó fahamu és káli-szó szintén igen jó.

Thomassalaktól kat. holdanként 150—200 kg.-t, szuperfoszfáttól 100—150 kg.-t szoktunk alkalmazni. Káli-trágyasóból 60—100 kg.-t. Ha kevés volna a trágyalévünk, akkor még Csillalétromból tavasszal 30—40 kg.-t, úgy, mint előbb említettem.

A esáktornyai állami tanítóképző-intézet gazdaságában az orsz. növénytermelési állomás megadásából az idén két rét-trágyázási kísérlet csináltam, melyből meggyőződtem, hogy milyen nagy értéket veszítünk a trágyalé elpocsékolásával, mert amint az I. kísérletről kitudt: a trágyalévet, ha nincs, holdanként 24 korona áru drága csilisálétronnal kell pótolni, hogy ugyanoly termést kapjunk szénában, s így a tisztajóvedelmünk is bár még mindig szép, de mégis kevesebb lesz.

Kitudt, hogy nemcsak több, de jobb szénát kapunk, ha kötöttebb földön öszszel holdanként 150—200 kg. szuperfoszfát műtrágyát szórunk ki a trágyaléven kívül (vagy a tavasszal kiszórandó csilisálétromon kívül). Kitudt még az is, hogy homokosabb réte kálisót is kell holdanként 100 kg.-ot adni a szuperfoszfát s trágyaléven kívül s még így is tisztajóvedelemmel dolgozunk. Pedig hátráz az az év száraz esztendő volt, amikor a trágyázás hatása nem szokott olyan nagy lenni, mint nedvesebb években.

Az előbb kimutatott termések csak most az első száraz évről szólnak, pedig tudvalevő dolog az is, hogy a műtrágyáknak (kiváltéppen a Thomassalagnak) még a második évben is van hatásuk és nedves években sarju-termést is kapunk, még pedig sokszor igen jót.

A jóvedelmi számításnál a széna métermázsáját 6 koronára vettem fel, mert most itt a széna ára annyi, de ha kevesebbre veszem fel: akkor is tisztajóvedelemmel dolgozunk.

Ezen műtrágyázási kísérleteket teljesen megbizhatóan, mint előbb is említettem: az Országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás megbízásából végeztem s mielőtt az anyaszent lekaszált volna, több gazda keressett fel részint tanácsért, részint mint gazdaköri tag: gépvasárlás céljából, kiknek ezen kísérleteket mindig bemutattam. Amint ezek a gazdák a képezdei gazdaságba beléptek: minden külön magyarázat nélkül is messziről észrevették azt a nagy különbséget, mely a trágyázatlan parcellával szemben a trágyalével és műtrágyával trágyázott parcellákon volt.

Ami a rétekre vonatkozólag mondtam, az a legelőre is áll tehát s csak még egy pár szót akarok mondani. Ugyanis nagy hiba, ha a legelőre több állatot hajtunk ki, mint amennyit az meg

bir. Általában jó állapotban levő legelőre kat. holdanként 1 kinőtt marhát számítsunk, vagy ha a marhák otthon is kapnak naponként némi takarmányt s a legelőt jól gondozzuk, akkor számíthatunk 1 holdra 1 és 1/2 kinőtt marhát is.

Nagy hiba az is, ha igen korán kezdjük tavasszal a legeltetést s igen későn hagyjuk öszszel abba. Korá tavasszal és késő öszszel, mikor még puha, sáros a legelő: a legeltetésből több kár lehet, mint haszon, tehát inkább termeljünk szántóföldjeinken is több takarmányt s igen korán tavasszal és igen későn öszszel, mikor a legelőt nagyon öszszel-vissza taposások az állatok, ne legeltessünk, hanem tartsuk otthon állatainkat.

A legelőn a delelőknél öszszegyült és elhullatott trágyát a pásztorokkal szórassuk jól szét.

Ne engedjük meg, hogy a pásztor az egész legelő-területet mindennap öszszel-vissza legeltesse a marhákkal, hanem osszuk fel a legelőt több részre úgy, hogy egy-egy részt legeltesse le teljesen két hét alatt s akkor menjen a másik szakaszra, s így kéthetenként és szakaszonként mindig tovább. Ilyenformán elérjük azt, hogy míg az utolsó szakaszt is legelik, addig az első már szép füv van és kezdheti előlről a legeltetést.

Gondoskodjunk továbbá alkalmas jó kutarkról, itató vályukról és delelőkről.

Ha hibás, rossz füv volna a legelőn, akkor tanácsos azt felújítani, vagyis részletekben jöföle füvekkel újra bevetni.

A legelő-rendtartást minden község köteles megcsinálni. Csináljuk meg tehát azt úgy, hogy az elmondottaknak is elég legyen téve benne, s tartsuk és tartassuk be azt.

— **Az Első Magyar Biztosító közgyűlése.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság mult hó 16-án tartotta Csekonics Endre gróf v. b. t. tanácsos elnökelete alatt ezidei rendes közgyűlést, melyen egy a főúri világ, mint a pénzügyi kiválóóság nagyszámúval vett részt. Az elnök a közgyűlés határozatképességének megállapítása után meleg részvételt emlékezik meg Zichy Nándor gróf és Szende Károly igazgatósági tagok elhunyterét. Erdemüket a mai közgyűlés jegyzőkönyvében örökítették meg. Az igazgatóság jelentést ormódi Ormódy Vilmos főrend, vezérigazgató terjesztette elő.

A jelentés szerint annak dacára, hogy a lefolyt év üzleti eredményét a nagyművi tűzkárok igen erősen befolyásolták, mégis a társaság ötvényességével fennállásának tartama alatt a legjobb évi eredményt mutatta. Az évi meleg 5,267,882 korona 88 fillér tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság indítványozta, hogy a jutalékok levonása és a különféle tartalékok dotalása után 3,200,000 K.-t osztalékkul fizessenek, vagyis részvényestől 800 koronát, amely öszszegt a részvényeseknek július elseje helyett már e hó 18-tól kezdve fizetnek ki a társaság főpenztárára. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta és Bókay János részvényes indítványára az elnöknek, ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgatónak, a kormányzótanácsnak, a választmányának, a felügyelőbizottságnak és a tisztikarnak jegyzőkönyvi közönséget szavazott az élrét fényes eredményért. Jövő hagyta továbbá a közgyűlés az igazgatóság és a választmány közös elhatározásból kitályozlag a közhasznú és jótékonyági intézetek számára megszávozott adakozásokat, melyek az eddigi bőséges adakozásokkal jóval felülmúlják. Végül egyhangulag beváltásokról a választmányba Gaál Jenő dr., Széchenyi Pál grófot, Wenckheim Dénes grófot és Zichy Aladár grófot. Ezzel a közgyűlés véget ért.

322 1912. vh sz.

## Árverési hirdetés.

Fleischman és Füst cég végrehajtató javára a szombathelyi kir. törvényszék 910. évi 4741 p. sz. kielég. végrehajtást és alsólendvai kir. jár. bíróság 1910. V. 230.22. sz. kiküldetést rendelő végzése alapján hátr. 218 kor. 102 fillér követelés s járuléki kielégítésére Gönterháza községben

1912. április hó 15-én délután 4 órakor

lovak, szekerek és egyéb ingóságok 2647 korona becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnék, az a kiáltásti áron alul is a legtöbbet ígérő által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígértet nem tetették. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételért le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többlettele igénye nincs, ellenben a netáni kisebb öszszegt pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1912. március 29.

Ha ve l, kir. bir. vjhajtó.

6204/911. tkv. sz.

**Árverési hirdetés kivonata**

Az alsólendvai kir. járásbíróság mint telek-  
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mazol Arnold  
végrehajtónak Gerencsér Józsefné szül. Módon  
Anna döme-földi lakos végrehajtást szenvedő eleni  
659 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási  
ügyében az alsólendvai kir. járásbírószág területén  
lévő, a döme-földi határban fekvő: Gerencsér  
Józsefné szül. Módon Anna nevének álló következő  
ingatlanokra, illetőleg jutalékokra, u. m.: a döme-  
földi 17. sz. tkjvi  $\dagger$  2., 7. sor 66,565. hrsz. alatt  
felvett ingatlanokból (32. sz. ház, udvar, kert és  
bükki dűlőbeli szántó) való B. 8., 11., 16., 32. a.  
jutalékokra együttes 413 kor. kikiáltási árban; az  
u. o. 327. sz. tkjvi  $\dagger$  1. sor 499. hrsz. a. ingat-  
lanból (szőlő és rét a hottőhegyen) való B. 3., 9.,  
13., 20. a. jutalékokra 14 kor. 80 fill.; az u. o.  
454. sz. tkjvi  $\dagger$  1., 2. sor 544., 603. hrsz. a. fel-  
vett ingatlanból (mindkettő szántó a bükki dűlő-  
ben) B. 1., 4., 7., 13. a. jutalékokra 33 korona  
együttes kikiáltási árban; az u. o. 457. sz. tkjvi  
 $\dagger$  1. sor 170. hrsz. a. felvett ingatlanból (rét a  
vadalmási dűlőben) való B. 1., 4., 7. a. jutalékokra  
134 kor.; az u. o. 463. sz. tkjvi A.  $\dagger$  1. sor 111.  
hrs. a. felvett ingatlanokból (szántó a dombaljai  
dűlőben) való B. 1., 4., 8. a. jutalékokra 160 K;  
az u. o. 465. sz. tkjvi A.  $\dagger$  1. sor 610. hrsz. a.  
felvett ingatlanból szántó (a bükki dűlőben) B. 1.,  
4., 6. a. jutalékokra 33 kor.; az u. o. 466. sz.  
tkjvi  $\dagger$  3. sor 722. hrsz. ingatlanból (rét a malomi  
dűlőben) B. 1., 4., 6. a. jutalékokra 3 kor.; az  
u. o. 467. sz. tkjvi  $\dagger$  1. sor 246. hrsz. ingatlanból  
(szántó a csörnyei dűlőben) való B. 1., 4., 6. a.  
jutalékokra 46 kor. kikiáltási árban; az u. o. 468.  
sz. tkjvi  $\dagger$  1. sor 316. hrsz. a. ingatlanból (szőlő,  
pince és rét a Vári-hegyen) való B. 1., 4., 6. a.  
jutalékokra 144 kor.; az u. o. 469. sz. tkjvi  $\dagger$  1.  
sor 513. hrsz. a. ingatlanból (szántó a hottői  
hegyen) való B. 1., 4., 7., 11. a. jutalékokra 18  
kor. kikiáltási árban elrendelték és pedig a 17.  
sz. tkjvben C. 28. a. C. 62. a. 327. sz. tkjvben,  
C. 16. a. 454. sz. tkjvben, C. 8. és 469. sz. tkjvi  
C. 5. a. özv. Módon Gaborné szül. Kaszás Anna  
javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak  
az esetre való fentartása mellett, ha a befolyó  
vételárból a megelőző 340 kor., illetőleg a 17.  
sz. tkjvben még a C. 62. sorsz. a. bejegyzést is  
megelőző 850 kor. követelés kielégítést nyer, kü-  
lönben az árverés hatályát veszti s az azonnal  
megtartandó újabb árverésen az e tlvkvekben fel-  
vett kérdéses ingatlan jutalékok a haszonélvezeti  
jognak fentartása nélkül kerülnek árverés alá, —  
az árverést elrendeltek és hogy a fentebb megie-  
lőlt ingatlan jutalékok az

1912. év április hó 15-én délelőtt 10 órakor

Döme-földi község-házánál megtartandó nyilvános  
árverésen a megállapított kikiáltási ár  $\frac{2}{3}$ -án alul  
nem fognak eladni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-  
lanok becsárának 10%<sub>0</sub>-át készpénzben vagy az  
1881. LX t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal  
számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt  
ig. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-  
képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni,  
vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a  
bánapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről  
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi hatósága.

Alsólendván, 1912. január 15-án.

Bíró, s. k., kir. bíró.



Kapható Alsólendván Maschanzker Henrik-nél.

139 1912. vh. sz.

**Arverési hirdetés.**

Kántor Bernát végrehajtató javára a Nagy-  
kanizsai kir. törvényszék 911. évi 5336 p. számú  
kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir.  
járásbírószág 1911. V. 765 2. számú kiküldetést  
rendelő végzése alapján 1436 kor. követelés s  
járuléki kielégítésére Lendvaujfalu községben

f. évi április 10-én délután 1/4 órakor

egy sötét pej és egy világos pej kanca-ló, egy  
kaszal szalma és egyéb ingóságok 2200 korona  
becsértékben bírói árverés útján fognak eladni  
a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnek,  
az a kikiáltási ár on alul is a legtöbbet ígérő által  
megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más  
árverelő által ígértet nem tétetett. Minden tárgy  
vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek  
lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birto-  
kába adatik. — Ha a legtöbbet ígérő a vételárt  
azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal újabb  
árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő  
árverelőnek a netáni többlethez igénye nincs, el-  
lenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles  
és az árverés további folyamán részt nem vehet.  
Kelt Alsólendván, 1912. márc. 25.

Havel, kir. bir. vjhajtó.

Egy csinosan butorozott udvari

**SZOBA**

azonnal kiadó. — Bővebb felvilágo-  
sítást lapunk kiadóhivatala ad.

**STOCK-COGNAC  
Medicinal**hivatalos ólomzárral ellátott palac-  
kokban mindenütt kapható.**Camis és Stock**

gőzüzemű gyárából

== BARCOLA. ==  
30-17  
Kapható Alsólendván: FREYER  
LIPÓT csemegeüzletében.

**6050**közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magá-  
nosoktól igazolja, hogy a**KAISER-féle Mell-Karamella**  
három fenyővel**Köhögés** rekedtség, hur-  
rut, elnyálkás-  
odás és gőr-  
csős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.  
Csomagonként 20 és 40 fillér, doboz-  
ban 60 fillérért  
kapható Alsólendván Fuss F. Nándor  
gyógyszertárában. 24-15

**BUTOR!!** **Schwarcz Lipót Varasd.**

Legolcsóbb, legelőnyösebb be-  
vásárlási forrás teljes menyas-  
szonyi kelengyék, szállodák, ven-  
déglok és magánosok részére.

**Képes mintakönyv kívánatra ingyen!****Keil-lakk**

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen,  
Asszony mondja: ez a kincsem!  
A padló úgy fénylik tőle,  
Nem is kell sok máz belőle;  
Kevés munka, semmi kín,  
Barna vagy porszürke szín,  
Figyelmet csak arra tegyen,  
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!  
Ajtó, mosdó, ablakpárkány  
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk  
S vele mindent jól befestünk.  
Konyhabutor, asztal, szék,  
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék.  
Kerti butort fessünk zöldre,  
Gyermekneknek öröme.  
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,  
Kék, piros, zöld-rozmarin.  
Szóval: ház vagy nyárlak,  
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

MINDENKOR KAPHATÓ:

ARNSTEIN BENŐ (Graner Testvérek utóda) cégnél ALSÓLENDVÁN

6-2

és ASCHER B. ÉS FIA cégnél MURASZOMBAT.

Mindenféle családi és más ünne-  
pélyekre, estélyre, kirándulásokra**Papirszalvéták**a legjobb minőségben 1-20 K-tól 2 K-ig  
kaphatók Balkányinál A.-lendván.

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

# Ipar és kereskedelem

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

## HELYBELIEK:

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, csemegé-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszinten norinbergi, üveg- és porcellánkereskedése. Deszka-, épületfa-, szénraktár

ASCHERL JOZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BORS ISTVAN kötélgyártó.

BLAU SANDOR vasúti vendéglője az állomásnál.

DORING BENŐ rézműmester Kanizsai-utca.

ERMEYI JÁNOS bábsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalom-tulajdonos Alsólendva.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPOT fűszer-, csemegé-, norinbergi-, rövid-, diszmi-, jüték-, üveg- és porcellán-árak raktára. Nagy választék uri-dívat cikkekben.

FARAGÓ ISTVAN borbély- és fodrász.

FUCHS FERENC fűszer- és vegyeskereskedése.

FEHER ANTAL kőfőm- és kocsi-kovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemegé-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORENCICS JÓZSEF szikvizgyára. Kivá-  
natra szikvizet vidékre is szállít.

GÖNCZ GABOR pékmester ajánlja saját felügyelete alatt készült házi rozkenyereit és süteményeit.

GERICS JÁNOS kosárfonó és faedénykereskedő.

Öz. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

HARTMANN EDE férfi-szabó (Alsó-utca.)

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN órák és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst árukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz-ásági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

MOLNÁR JÓZSEF szoba- és címfestő Kanizsai-utca

MIKOLA FERENC asztalos

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut., Beck-f. házban

NÉMETH PÁL gép- és épülettakatos.

RAPOSA FERENC építőiparos (lakik a hegyen.)

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

POLLÁK LAZAR nagykereskedő, Dohány és szivar nagy-áruda.

PANDUR LAJOS szoba- és címfestő, épület- és butor-mázoló

REICHENFELD SANDOR mészáros.

RAMFTL SÁNDOR uri-szabó és angol női feltöltő-készítő

SGHWARCKAROLY bőrkereskedő és szikvizgyáros

SIPOS DANIEL uriszabó angol szövét-ujdonosai megérkeztek, melyekből fess, szép ruhák készílnék.

SCHRANTZ ELEK rőfös- és dívatáruháza. Állandó nagy raktár a kitűnő Central-Bobbín varrógépekben

SIPOS LAJOS épület- és műbádogos.

SIMONKA ISTVAN kőműves (lakik a hegyen.)

SIMONKA JÁNOS szűgyártó.

SIMONKA JOZSEF ácsmester, Alsólendva.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus, Főutca

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Öz. TUSKE FERENCNE vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyen olesón elad fás és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és csemegé-fajokban. Különösen ajánlja a kreácza-oltványokat

WORTMAN BENŐ rőfös- és dívatáru-kereskedése.

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.

## VIDÉKIEK:

ÁG ISTVAN vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

CSEKE KÁROLY nemesnép-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely

DOMINKÓ JÁNOS és Lendvahosszúfalu.

DZSEBÁN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST LIPÓT vendéglős Rédies.

FÖLDES MÓR „Zrinyi”-kávéháza Csáktornyan.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GOMZI LAJOS építőiparos Hosszúfalu. Elvállalja

betonhidak és esatornák szakszerű készítését.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAÁL SANDOR, a rédiesi hengergőzmalom új bér-  
lője ajánlja utjonnan átalakított malmát minden-  
nemű gabonák őrlésére.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HAAS MIKSA vegytisztító és műfestő Zalaegerszeg.

HORVÁTH GEZA vegyeskereskedő Cserföld.

IVANICS FERENC ácsmester Hosszúfalu.

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerekpár- és varró-  
gép javító műhelye Csáktornyan.

KEPE MIHALY Hosszúfalu. Elvállal mindennemű  
betonmunkát. Kész esővek és hidak káphatok.

KANCSAL ISTVAN vendéglős Rédies

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendva-  
hosszúfalu.

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Gáborjánháza

LOVENYAK VINCE borbély Lendvasárhely

LEBOVITS KÁROLY vendéglős Damása.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa.

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése  
Lendvasárhely.

MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pórszombat

MAYER JAKAB kereskedő Muraszterdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmarton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PRESZLER VICTOR Hungaria-kávéháza Komárom

POCK KÁROLY mézeskalácsos és viaszgyertya-  
öntő, Lenti.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

REICH H. vegyeskereskedő, tojás- és vadszállító  
Nagypalán.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPOT butorkereskedő Varasd.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

STERMANN JOZSEF ácsmester Lendvahosszúfalu.

SZABÓ FERENC cipész Lendvasárhely.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS új műmalma és lisztraktára Csente-  
völgy. Kéri a n. é. közönség szíves pártfogását.

VOGEL SAMU vendéglős Szentgyörgyvölgy.

VIGH KÁROLY és TÁRSAS gőzmalma Göntérháza.  
Vesz mindenféle gabonát a legjobban lisztéket.

## EPPINGER SAMU

gőzmalomtulajdonos Alsólendván

Értesitem a t. gazdákat és földbirtokos  
= urakat, hogy saját házamnál =

**az összes gabonaneműeket**

bármilyen mennyiségben, mindenkor a  
legmagasabb árért vásárolom.

52-31 EPPINGER SAMU.

Alsólendván, a Főuton,

Balkányi Ernő házában,

== egy szép tágas ==

**üzlethelyiség**

== KIADÓ. ==

## Ha „FORHIN“-nal permetez,



**I-SZÖR**  
kevesebb  
a gond,  
**II-SZÖR**  
kevesebb  
a munka,  
**III-SZÖR**  
kevesebb  
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a  
sokszorta megjavított  
**BORDÓI KEVERÉK**  
kész állapotban!  
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.  
Bármily harmatnál permetezhet vele!  
Semmi üledéke nincs! Számítalan elismerő  
nyilatkozat. — Gyárjuk az eddig dr.  
Aschenbrandt szabadalmát képezett Réz-  
kénport és Bordói port is. Kérjen ingyenes  
és bérmentve leírást a 20-11  
**FORHIN**-gyártótól, Bpest,  
VI., Váci-út 93.

## SCHMIDT EDE

ZONGORATERME

- CSÁKTORNYA. -

AJÁNLJA ELSŐRENDŰ MINŐSÉGŰ  
ZONGORÁIT ÉS HARMONIUMAIT A  
- LEGMODERNEBB KIVITELBEN. -

Zongorák . már 500 koronától feljebb.

Harmoniumok . 150 „ „

Czimbalmok . 100 „ „

Következő világhírű cégek raktára: Bösendorfer, Oeser,  
Ehrbar, Förster, Schmiedrel & Kunz, Lauberger & Gloss,  
Malivanek, Dörr, Mannborg, Kotykiewicz, Weidig, Petrof,  
Chmel, Pemetschke, Koch & Karselt, Stingl.

Igen olcsó átjártzott hangszerek folyton kaphatók. Régieket  
áteserétek újra. — ZONGORAKÖLCSÖNZÉS. — Részletfizetés  
áremelés nélkül. 52-47

# Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

## I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvennegyedik évi zár számla 1911. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.	I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítványbiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Betörésbiztosítás.		V. Egyéb bevételek.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Kifizetett károk és költségek . . . . .	13.979,15	92	11.984,76	64	11.984,76	64	11.984,76	64	11.984,76	64
Levonás viszontbiztosítási károk és költségek 6.018.120,20	7.961,795	72	23.706,937	47	612,762	17	23.706,937	47	612,762	17
Függőben maradt károk tartaléka . . . . .	599,843	75	599,843	75	599,843	75	599,843	75	599,843	75
Szervezési költségek és viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	1.035,270	99	1.035,270	99	1.035,270	99	1.035,270	99	1.035,270	99
Járadéki adó és befizetések . . . . .	374,677	60	374,677	60	374,677	60	374,677	60	374,677	60
Postabérek . . . . .	140,826	59	140,826	59	140,826	59	140,826	59	140,826	59
Adókövetek költségei . . . . .	25,000	00	25,000	00	25,000	00	25,000	00	25,000	00
A fűtőüzemeltetési díjtellet felhívó igazgatási költségei . . . . .	1.380,152	08	1.380,152	08	1.380,152	08	1.380,152	08	1.380,152	08
Behajthatatlan követelések leírása . . . . .	4,600	12	4,600	12	4,600	12	4,600	12	4,600	12
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül . . . . .	11.984,764	64	23.706,937	47	11.984,764	64	23.706,937	47	11.984,764	64
Kifizetett károk és költségek . . . . .	186,989	76	186,989	76	186,989	76	186,989	76	186,989	76
Levonás a viszontbiztosítási károk és költségek 100,543,70	26,485	97	26,485	97	26,485	97	26,485	97	26,485	97
Függőben maradt károk tartaléka . . . . .	81,294	30	81,294	30	81,294	30	81,294	30	81,294	30
Szervezési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	16,479	43	16,479	43	16,479	43	16,479	43	16,479	43
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül . . . . .	100,000	00	234,169	67	100,000	00	234,169	67	100,000	00
Kifizetett károk és költségek . . . . .	1.934,251	16	939,549	89	1.934,251	16	939,549	89	1.934,251	16
Levonás viszontbiztosított károk és költségek . . . . .	994,731	27	939,549	89	994,731	27	939,549	89	994,731	27
Függőben maradt károk tartaléka . . . . .	3,388	38	3,388	38	3,388	38	3,388	38	3,388	38
Szervezési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	302,962	55	302,962	55	302,962	55	302,962	55	302,962	55
Belföldi költségek . . . . .	57,953	05	57,953	05	57,953	05	57,953	05	57,953	05
Beh. j. b. a. utáni követelések leírása . . . . .	3,500	24	3,500	24	3,500	24	3,500	24	3,500	24
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékess. tart.	60,417	60	60,417	60	60,417	60	60,417	60	60,417	60
A következő évek közpénz-díjtartaléka . . . . .	535,909	73	1.909,591	44	535,909	73	1.909,591	44	535,909	73
Kifizetett károk és költségek . . . . .	33,188	48	28,509	76	33,188	48	28,509	76	33,188	48
Levonás viszontbiztosított károk és költségek . . . . .	24,628	72	28,509	76	24,628	72	28,509	76	24,628	72
Függőben maradt károk tartaléka . . . . .	9,038	30	9,038	30	9,038	30	9,038	30	9,038	30
Szervezési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	71,427	03	71,427	03	71,427	03	71,427	03	71,427	03
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül . . . . .	420,000	00	529,025	09	420,000	00	529,025	09	420,000	00
1911. évi nyereség . . . . .	3.530,010	21	3.530,010	21	3.530,010	21	3.530,010	21	3.530,010	21
	29.009,733	88	29.009,733	88	29.009,733	88	29.009,733	88	29.009,733	88

### VAGYON.

### Mérlegszámla 1911. december 31-én.

### TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:					
külön kimutatás szerint . . . . .	40.753,715	64	Nyereségnyelvények: teljesen befizetett 3000 egész részvény 4 2000 korona és	8.000,000	—
Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:			Nyereségnyelvények: részben befizetett 2000 fél részvény 4 1000 korona . . . . .	8.000,000	—
2.000,000 kor. ki-birtokosok országos föld- . . . . .	2.000,000	—	Külön tartalék . . . . .	10.813,114	89
hitelintézete 5% os záloglevél . . . . .	2.200,000	—	Jégbiztosítási külön tartalék . . . . .	2.000,000	—
45 db Pesti nazi első faharékpenziári . . . . .	780,750	—	Közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával		
részvény . . . . .	17.350	—	a) tüzbiztosítási díjtartalék . . . . .	11.984,764	64
Átmeneti kamatok . . . . .	54.333	33	b) szállítványbiztosítási díjtartalék . . . . .	100,000	—
„Ornódi Ormody Amélie alapítványa” értékei:			c) jégbiztosítási díjtartalék . . . . .	535,909	73
50,000 kor. Kisbirtokosok országos föld- . . . . .	49,335	—	d) betörésbiztosítási díjtartalék . . . . .	420,000	—
hitelintézete 4% os zálog. . . . .	97,50	—	Függő károk tartaléka:		
Átmeneti kamatok . . . . .	379,50	—	a) tüzbiztosítási függő károk tartaléka . . . . .	599,843	75
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, . . . . .	49,714	50	b) szállítványbiztosítási függő károk tartaléka . . . . .	81,294	30
letétben a m. k. r. Állampénztárban . . . . .	69,857	57	c) jégbiztosítási függő károk tartaléka . . . . .	9,038	38
Átmeneti kamatok . . . . .	479,754	22	d) betörésbiztosítási függő károk tartaléka . . . . .	9,038	30
Lez. miatti váltók . . . . .	1.068,628	72	Különféle hitellek:		
Társasági házak . . . . .	2.044,461	58	a) Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok . . . . .	3,025	—
Különféle adók: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségnek . . . . .	1.350,180	07	b) Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok . . . . .	3,025	—
éghajlati osztály folyószámlán . . . . .	73,755	97	Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapja . . . . .	3,025	—
Rézponti pénzkészlet . . . . .	374,316	46	Különféle alapok:		
	52.371,268	06	a) Első magyar általános biztosító társaság „Félszázados alap” . . . . .	500,000	—
			b) Első magyar általános biztosító társaság „Levay-alap” . . . . .	200,000	—
			c) Első magyar általános biztosító társaság „Ezredéves alapítvány” . . . . .	100,000	—
			d) Ormody Vilmos-alap . . . . .	100,000	—
			e) Ornódi Ormody Amélie alapítványa . . . . .	50,608	50
			f) Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” . . . . .	69,857	57
			Életbiztosítási osztály folyószámlán . . . . .	1.020,426	07
			1911. évi nyereség . . . . .	2.078,474	98
			Az előző évi hozzájárulásokkal 11.549,086 kor. 76 fillérré emelkedik.	3.530,010	21
			** A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az		
			előző évi hozzájárulással 3.690,203 kor. 67 fillérré emelkedik.	52.371,268	06

## II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenkilencedik évi zár számla 1911. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.	korona fill.		korona fill.		korona fill.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Visszaállított könyvekért . . . . .			2.080,079	—		
Hálalások után kifizetett kárösszeg . . . . .			4.909,060	81		
Lejárt kiházasítási tőkékért . . . . .			4.396,371	69		
Kiházasít. biztosításoknál hálalások követ. díjviszterítés . . . . .			88,858	95		
Függőben levő károk és díjviszterítések tartaléka . . . . .	736,388	34				
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka . . . . .	400,369	70	1.126,788	04		
Értékpapírokért . . . . .			569,708	14		
Bélyegyekért . . . . .			452,893	47		
Íródi bére, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs. . . . .			1.481,280	63		
Tiszti fizetések . . . . .			854,676	06		
Adóért . . . . .			49,255	43		
Orvosi díjakért . . . . .			227,705	42		
Szervezési és díjbeosztási költségek . . . . .			1.896,097	55		
Behajthatatlan tartozások leírása . . . . .			48,240	78		
Kiszorult biztosítások tartaléka . . . . .			6,000	—		
Díjtartalék az év végén . . . . .			151,183,576	36		
1911. évi nyereség . . . . .			1.737,872	67		
			176,968,370	02		

### VAGYON.

### Mérlegszámla 1911. december 31-én.

### TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:					
külön kimutatás szerint . . . . .	131.837,211	38	Díjtartalék . . . . .	156,125,954	69
Tulajosi csoportok értékpapírai . . . . .	132,700	00	Levonás a viszontbiztosítási díjtartalékok . . . . .	4,942,378	38
132,700 kor. n. e. magyar kir. 4% os koronajáradék 90 kor. 50 fill. . . . .	132,700	00	Biztosítási alap . . . . .	1,085,137	50
Átmeneti kamatok . . . . .	130,993	50	Kiházasítási tőkék nyereséje . . . . .	809,245	18
Jelzálog-kölcsönök . . . . .	515,000	00	Függőben levő károk és díjviszterítések tartaléka . . . . .	736,388	34
Könyv-kölcsönök . . . . .	15,821,504	—	Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka . . . . .	400,369	70
Visszabizt. könyv-kölcsönök . . . . .	106	97	Tulajosi csoportok számlája . . . . .	13,570	69
A központ tartozása folyószámlán . . . . .	2,078,474	98	Előre fizetett díjak . . . . .	35,383	20
Vezetői és főgöngyösek és mások tartozásai . . . . .	5,925,331	41	Fel nem vett nyereségek 1910. évről . . . . .	136	16
	156,306,959	56	Kiszorult biztosítások tartaléka . . . . .	6,000	—
			Visszabizt. intézetek és mások követelései . . . . .	202,199	76
			1911. évi nyereség . . . . .	1.737,872	67
				156,306,959	56

### Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint . . . . .	K	40.753,715	64
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint . . . . .	K	131.837,211	38
Összesen . . . . .	K	172.590,927	2

#### a) Értékpapírok:

Záloglevelek . . . . .	K	128,188,509	10
Községi kötvények . . . . .	K	2,113,735	—
Járadékok és államlag biztosított vasúti kötvények . . . . .	K	15,374,388	11
Különféle egyéb értékpapírok . . . . .	K	4,457,840	—
	K	150,134,472	21

#### b) Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

	K	21,456,454	81
	K	172,590,927	02

Budapest, 1911. december hó 31-én.

Steiner Jenő, életbiztosítási könyvvezető.

Az igazgatók: Babán Adolf, Hajós József, báró Harkányi Erlyes, László Zsigmond, Ormody Vilmos, Gerzely Todor, igazgató

Frank Henrik, a központi könyvvezető főnöke.

Kiszorult biztosítások meghatározott évek szerinti közzétételére és azok egy részét a fő- és segédkönyvekkel teljesen megvezetőnek találjuk.

A felügyelő bizottság: Berzeviczy Albert, Burchard-Bélaivary Konrad, Németh Titusz, báró Radványi Géza, báró Uechtritz Zsigmond.

Bővebb felvilágosítással szolgál a nagykanizsai főgöngyösk, Csengery-ut 1.

LENDVAI VILMOS, titkár.

BRANDLHOFER ANTAL, cégjegyző.

Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomdájában Alsólendván.